

Але таємна дипломатія використовувалася не тільки для спілкування з урядами ворожих Німеччині країн. Ернст фон Вайцеккер наприклад, вів таємні переговори щодо правосуддя з міжнародним комітетом Червоного хреста та союзом церков. По суті, ці переговори були спробою передати цим міжнародним організаціям інформацію про масове вбивство євреїв задля того, щоб ці організації використали свій вплив для допомоги євреям. Вів переговори Вайцеккер і з Ватиканом, прагнувши залучити допомогу Папу Римського для спроб встановити перемир'я, та можливого початку переговорів між воюючими сторонами [9, с.213, 224-225].

Як можна побачити, опозиційна дипломатія відрізняється від інших видів таємної дипломатії, оскільки в неї відсутні ті характеристики, які їм притаманні. Але її не можна включити до будь-якого іншого виду, оскільки в даному випадку, суб'єктами є державні чиновники, які перебувають в опозиції до державної влади, і своєю діяльністю прагнуть добитися цілей відмінних від тих, які прагне домогтися державне керівництво.

Висновки з даного дослідження і перспективи. З огляду на вище зазначене, таємна дипломатія - це засіб здійснення зовнішньої політики, який використовує керівництво держави та його довірені особи в таємниці від суспільства та інших держав, задля полегшення ходу переговорів та отримання різноманітних переваг. Таємна дипломатія була одним з основних засобів, використання яких привело до початку Першої світової війни, але незважаючи на численні спроби перевести дипломатичні відносини у публічне русло, вона і надалі залишається ключовим фактором не тільки у стосунках між державами, але й при вирішенні міжнародних конфліктів. Також, з огляду на вище зазначене необхідно відмітити, що існує декілька видів таємної дипломатії, кожен з яких відрізняється від інших своїми не тільки цілями, заради яких він використовується, але й своїми складовими компонентами. Детальне вивчення всіх видів таємної дипломатії дозволяє отримати краще уявлення про таємну дипломатію загалом, та її роль у зовнішній політиці Німеччини.

Бібліографічний список:

1. Checkbook diplomacy [Electronic resource] – Mode of access: <http://www.wisegeek.com/what-is-checkbook-diplomacy.htm>.
2. Financing peackeeping [Electronic resource] – Mode of access: <http://www.un.org/en/peacekeeping/operations/financing.shtml>.
3. Kissinger H. Years of Upheaval / Henry Kissinger. – Boston: Little Brown & Co, 1982. – P.693.
4. Klieman A. Statecraft in the Dark: Israel's practice of Quiet diplomacy / Aharon Klieman. – Boulder: Westview Press, 1988. – P.10.
5. Understanding Intelligence in the Twenty-First Century. Journeys in Shadows / Edited by L.V. Scott and P.D. Jackson – N.Y.: Routledge, 2014. – P.172.
6. Wanis-ST. John A. Back Channel Diplomacy: Implications for Practice and Theory [Electronic resource] / Anthony Wanis-ST. John – Mode of access: https://www.researchgate.net/publication/228181668_Back_Channel_Diplomacy_Implications_for_Practice_and_Theory. – P.22.
7. Wanis-St. John A. Back-Channel Negotiation: International Bargaining in the Shadows [Електронний ресурс] / Anthony Wanis-St. John // Negotiation Journal. – 2006. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.american.edu/sis/faculty/upload/Wanis-In-Theory-Back-Channel-Negotiation.pdf>. – P.1.
8. Брюханов В. Заговор против мира. Кто развязал Первую мировую войну / Владимир Брюханов. – М.: Астрель, 2005.– С.560-562.
9. Вайцеккер Э. Посол третьего рейха / Эрнст фон Вайцеккер — М.: Центрполиграф, 2007. — С.148.
10. Різ Л. Друга світова війна за зачиненими дверима. Сталін, нацисти і Захід / Лоуренс Різ – К.: Темпора, 2010. – С.391.

УДК 324: 316. 485. 22

ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ГЕОПОЛІТИЧНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ГРОМАДЯН В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Новакова О. В., д. політ. н., професор, професор кафедри політичних наук Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова (Україна)

Новакова О. В. Тенденції формування геополітичних орієнтацій громадян в сучасній Україні.

Проаналізовано зовнішні та внутрішні впливи на формування сучасного геополітичного статусу України. Визначено тенденції трансформації геополітичних орієнтацій громадян у контексті подій Євромайдану та зовнішньополітичної агресії: суттєва переорієнтація громадян на країни ЄС і значне падіння підтримки Росії як стратегічного партнера, підвищення популярності ідеї вступу України до НАТО. Головним завданням української політичної еліти зазначене формулювання та реалізація на практиці дієвих геополітичних стратегій, що забезпечать захист суверенітету України в інтеграційних процесах, проведення модернізації економічної сфери та підвищення соціальних стандартів життя громадян.

Ключові слова: геополітика, геополітичний статус, геополітичні орієнтації, громадянське суспільство, стратегічне партнерство.

Новакова Е. В. Тенденции формирования геополитических ориентаций граждан в современной Украине.

Проанализированы внешние и внутренние воздействия на формирование современного геополитического статуса Украины. Определены тенденции трансформации геополитических ориентаций граждан в контексте событий Евромайдана и внешнеполитической агрессии: существенная переориентация граждан на страны ЕС и значительное падение поддержки России как стратегического партнера, повышение популярности идеи вступления Украины в НАТО. Главной задачей украинской политической элиты определены формулировка и реализация на практике действенных геополитических стратегий, обеспечивающих защиту суверенитета Украины в интеграционных процессах, проведение модернизации экономической сферы и повышение социальных стандартов жизни граждан.

Ключевые слова: геополитика, геополитический статус, геополитические ориентации, гражданское общество, стратегическое партнерство.

Novakova O. Tendencies of forming of geopolitical orientations of citizens in modern Ukraine.

External and internal influences are analyzed on forming of modern geopolitical status of Ukraine. The tendencies of transformation of geopolitical orientations of citizens are certain in the context of events of Maidan and foreign-policy aggression: substantial reorientation of citizens on the countries of EU considerable falling of support of Russia as a strategic partner, increase of popularity of idea of entry of Ukraine to NATO. By a main task of the Ukrainian political elite are certain formulation and realization in practice of effective geopolitical strategies which will provide defense of sovereignty of Ukraine in integration processes; lead through of modernization of economic sphere and increase of social standards of life of citizens.

Keywords: geopolitics, geopolitical status, geopolitical orientation, civil society, strategic partnership.

Сучасна Україна переживає один з найскладніших періодів своєї історії. Перебуваючи в стані соціально-політичної кризи та військової агресії, вона намагається перебороти внутрішні суперечності й визначити власний шлях розвитку як суверенної демократичної держави. Рішення цих завдань нерозривно пов'язане з тим, яке місце держава займатиме в новій системі міжнародних відносин, у геополітичному просторі XXI сторіччя. Геополітичний статус держави має визначальний характер для її зовнішньої політики, спрямованої на формування стратегічного партнерства та ефективного захисту суверенітету на міжнародній арені. Разом з цим, головною функцією зовнішньої політики є компенсація внутрішніх проблем і створення сприятливих умов реалізації та захисту національних інтересів.

Як відомо, формування геополітики як науки припадає на межу 19 та 20 століть. Саме тоді в працях Ф.Ратцеля, Р.Челлена, К.Хаусхофера та інших вчених сформувалися класичні уявлення про державу як єдиний живий організм, що потребує для зростання та розвитку розширення життєвого простору. Ф.Ратцель, зокрема, сформулював своєрідні закони експансії країн, які охоплювали національно-культурне, економічно-торгівельне, релігійно-місіонерське розширення держави. Ці ідеї були підхоплені та популяризовані у спрощеному та викривленому вигляді політиками, що прагнули досягнення власної політичної мети жорсткими насильницькими методами.

Людство надзвичайно дорого ціну заплатило під час Першої та Другої світової воєн за такі геополітичні протистояння, і засвоїло на певний час урок про беззаперечну перевагу вирішення власних геополітичних завдань переважно мирним шляхом – через побудову та зміцнення системи міжнародного права, міжнародних організацій та союзів, дипломатичних взаємодій, тощо. У будь-якому випадку відбувалася раціоналізація політики, зростала передбачуваність міжнародних відносин.

Сьогодні ж, на жаль, ми знов спостерігаємо наростання загрозливої тенденції до дераціоналізації політичних відносин, як в середині окремих країн, так і на міжнародній арені. Про це свідчать багаточисельні факти. Зокрема, Верховний представник ЄС з іноземних справ та політики безпеки Ф. Могеріні відзначила, що дії Росії в Криму та на сході України підірвали встановлений більше 40 років тому у Гельсінках європейський порядок безпеки, заснований на суверенітеті, незалежності територіальній цілісності держав, непорушності кордонів, мирному урегулюванню суперечок та вільному виборі країнами свого майбутнього [1].

Така ситуація підвищує увагу наукового співтовариства до вивчення як загальнотеоретичних, так і практичних аспектів геополітики. Теоретичні проблеми геополітичних аспектів розвитку держав розглядалися в класичних працях зарубіжних вчених – Ф.Ратцеля, Х.Макіндера, Н.Спайкмена, К.Хаусхофера та інших. У XX столітті геополітичні стратегії формуються такими дослідниками, як З.Бжезинський, С.Хантінгтон, А.Коул, Ф.Фукуяма. Вітчизняна наукова думка розглядає різні виміри та аспекти питання знаходження України в сучасному геополітичному просторі. Можна виділити геополітичні концепції українських теоретиків: М.Драгоманова, Д.Донцова, М.Сціборського, В.Липинського, С.Рудницького, Ю.Липи. В історії української політичної думки була здійснена спроба визначити діалектичний взаємозв'язок напрямків геополітичного розвитку та позиціонування країни, баланс внутрішніх та зовнішніх впливів на ці процеси. Так, відомий представник вітчизняного консерватизму В.Липинський просування України до спілки європейських народів пов'язує із дуалістичним завданням: так «отсепаруватися» від Польщі, щоб одночасно протистояти та не потонути у «руському морі» [2, с. 174].

Сучасні українські науковці також приділяють увагу концептуалізації феномену «геополітика» (В.Дергачев, М.Дністрянський, М.Дорошко, А.Кудряченко, Ф.Рудич, В.Храмов та ін..), усвідомленню основних геополітичних

інтересів країни (Д.Базив, В.Булгаков, С.Василенко, А.Луценко, Ж.Панченко, Д.Сирота, М.Шульга та ін.), формуванню геополітичного партнерства та міжнародного іміджу України (О.Вонсович, Н.Карпенко, Н.Корома, О.Слюсаренко, О.Снігир, М.Янків та ін.). З огляду на проблематику розвитку сучасного світу, геополітичних стратегій різних країн, наявність загрозливих зовнішніх впливів на національний суверенітет нашої країни додаткову актуальність отримує наукове обґрунтування місця та ролі сучасної України у геополітичному просторі, усвідомлення громадянами своєї геополітичної ідентичності.

Виходячи з цього метою статті є дослідження тенденцій трансформації геополітичних орієнтацій українців під впливом сучасних зовнішніх та внутрішніх викликів.

Україна, як і кожна держава сучасного глобального світу, перебуває під впливами провідних країн-світових лідерів, міжнародних організацій, регіональних об'єднань. Однак, увесь спектр зовнішніх впливів, з точки зору їх важливості для формування зовнішньополітичної стратегії України, можна поділити на два - західний (ЄС, США, міжнародні організації) і східний (Росія). Ці впливи мають досить різну специфіку, характер і цілі. Як слушно визначає М.Розумний, «ми сьогодні вибираємо правила гри, за якими будемо жити, працювати, захищатися і виборювати свої інтереси в найближчій історичній перспективі. Приєднання до Росії неминуче означає прийняття певних правил співжиття, серед яких найголовніші – дотримуйся ієрархії, будь вірним господарю, не вимагай справедливості, не май стосунків із зовнішнім світом, у реалізації своїх інтересів покладайся виключно на добру волю господаря» [3, с.155]. Вчений чітко визначає принципові відмінності правил життя у спільноті європейських народів, відповідно до яких:

- «ти не можеш претендувати на владу над чужою волею і чужою думкою, ти повинен поважати гідність іншої людини і відмінну від твоєї ідентичність»;

- «влади не треба боятися, але за діяльність обраних тобою політиків мусиш узяти персональну відповідальність»;

- «обстоювання своїх інтересів ти повинен здійснювати максимально відкрито і прозоро, чітко дотримуючись встановлених правил»;

- «вищим суддею є громада, а приховування правди від суспільства і вповноважених цим суспільством органів урядування вважається злочином. Компромісу між цими двома системами цінностей та етичними програми бути не може. В місті керує або шериф, або банда» [4. с.155-156].

Безумовно, якісні зміни у геополітичному статусі України стануть результатом певної взаємодії різноманітних впливів. Аналіз історичного досвіду дозволяє зробити висновок, що результат соціально-політичних катаклізмів (війн, революцій, тощо) визначається боротьбою (взаємодією) носіїв різних соціальних ідеалів (проектів). Виникає особлива проблема вибору, яка торкається живих людей з їх ідеями, інтересами та переживаннями. Саме зіткнення цих ідеалів (проектів) визначає, яка модель соціальних відносин буде реалізована. Розглядаючи боротьбу суспільних ідеалів, необхідно враховувати, що має значення як якісне, так і кількісне співвідношення сил носіїв різних ідеалів. Тому кінцевий результат часто не співпадає ні з одним з ідеалів, оскільки вибір визначається не однією силою, а рівнодіючою усіх соціально-політичних сил.

Під впливом подій 2013-2014 років відбулися певні зміни щодо геополітичних орієнтацій українців. Так, за результатами моніторингу 2008 року, негативне ставлення до вступу України в НАТО висловлювали близько 58% респондентів. Щодо вступу України в ЄС і приєднання її до союзу Росії та Білорусі негативне ставлення зафіксоване набагато менше (відповідно 19% та 24%) [5]. Зміни ж, які відбулися у різних аспектах соціокультурної ідентичності за останні 10 років, а особливо – під впливом подій Майдану та російської агресії проти України, відобразилися у геополітичних орієнтаціях громадян.

Динаміка підтримки геополітичних пріоритетів громадянами України

Геополітичні пріоритети	2007 (відсоток прихильників)	2016 (відсоток прихильників)
Відносини з країнами ЄС	31%	51%
Відносини з Росією	41%	11%
Відносини з країнами СНД	7%	6%
Відносини з США	1%	3%

* Таблицю складено автором за результатами соціологічного дослідження Центру Разумкова Ідентичність громадян України в нових умовах: стан, тенденції та регіональні особливості

Як свідчать результати дослідження, сталася суттєва переорієнтація громадян на країни ЄС і значне падіння підтримки Росії як стратегічного партнера. Ця тенденція знайшла свій відбиток і у регіональному розподілі рівня, який підтримується більшістю на Заході та в Центрі (78% та 58%) і має очевидну перевагу – на Півдні та Сході (по 36%). Для жителів Донбасу відносини з Росією є однаково значущими з відносинами з країнами ЄС (відповідно, 29% і 27%). Відносини з Росією також є пріоритетними для 20% жителів Сходу і 13% – Півдня.

На думку М.Розумного, «події в Україні, спершу Помаранчева революція, потім Євромайдан і протистояння російській агресії, надають євроінтеграційному трендові інше, більш гостре і категоричне звучання. Межа об'єднаної Європи перетворюється на межу, що відокремлює цивілізацію від новітнього варварства, закон і справедливість – від насильства і тотальної брехні, прогрес і розвиток – від архаїки і фундаменталізму» [6, с.158-159]. Ці відмінності визначають розуміння сутності конфлікту більшістю українців і надають процесу євроінтеграції глибини та значущості, перетворюють його на своєрідний «маркер» громадянської ідентифікації та змістовний напрямок реформування країни.

Динаміка підтримки вступу України до ЄС

	«За»	«Проти»	«Не визначилися»
2013	48%	36%	9%
2016	56%	18%	26%

*Таблицю складено автором за результатами соціологічного дослідження Центру Разумкова Ідентичність громадян України в нових умовах: стан, тенденції та регіональні особливості

Таким чином, навіть порівняно з 2013р., який ознаменувався «Євромайданом», у суспільстві значно зросла підтримка вступу до ЄС і зменшилася частка противників євроінтеграції. Прихильники європейської інтеграції переважають на Заході (85%) та в Центрі (62%), мають відносну перевагу на Півдні (41%), Сході (40%) та Донбасі (33%). Найбільше противників – на Сході (34%), а тих, хто не визначився – на Півдні (20%) та Донбасі (19%).

Динаміка підтримки вступу України до НАТО

	«За»	«Проти»	«Не визначилися»
2007	19%	54%	27%
2016	44%	26%	30%

*Таблицю складено автором за результатами соціологічного дослідження Центру Разумкова Ідентичність громадян України в нових умовах: стан, тенденції та регіональні особливості

Референдум щодо вступу до НАТО також мав би шанси бути успішним, передусім за рахунок голосів Заходу (70%) та Центру (49%). Противники НАТО переважають на Сході (44% проти 31%) та Донбасі (37% проти 21%), на Півдні частки противників і прихильників значуще не відрізняються (34% проти 30%). У питанні підтримки вступу до НАТО в період 2014-2015рр. було досягнуто перелому: ідея вступу вперше за часи незалежності України здобула підтримку відносної більшості громадян і більшості тих, хто взяв би участь в уявному референдумі. Водночас, у ставленні до цього питання, на відміну від ставлення до вступу до ЄС, ще не досягнуто переваги позитивного ставлення над негативним у всіх регіонах [7].

Визначені тенденції підтверджуються також і результатами іншого масштабного дослідження, що проводилося з 14 по 24 лютого 2015 року Київським міжнародним інститутом соціології. Методом особистого інтерв'ю було опитано 2013 респондентів, що мешкають у 108 населених пунктах усіх областей України (окрім АР Крим) за стохастичною вибіркою, репрезентативною для населення України віком від 18 років. В Донецькій та Луганській областях дослідження проводилося як на територіях, що підконтрольні Україні, так і на територіях, що не підконтрольні.

Проведені соціологічні дослідження виявили, що проєвропейські налаштування громадян України посилювалися вже після лютого 2014 року, тобто на них вплинув не стільки Євромайдан, скільки військова агресія Росії та відповідні втрати суверенітету країни. Так, протести Євромайдану майже не змінили рівня підтримки євроінтеграції (у вересні 2013, до подій Євромайдану, за ЄС були готові проголосувати 43%, в лютому 2014 – близько 42%), але підсилили проросійські настрої, особливо на сході та півдні, тому за час Євромайдану кількість противників вступу до Євросоюзу збільшилася із 30% до 37%. Ситуація кардинально змінилася після анексії Криму та розгортання збройного протистояння на Сході, велика частина українців змінили свої погляди: частка противників вступу до ЄС зменшилася із 37% в лютому 2014 до 26% у лютому 2015, а частка готових проголосувати за вступ до ЄС зросла із 42% у лютому 2014 до 51% у лютому 2015 [8].

Таким чином, можна зробити висновок про формування стійкої тенденції до підсилення євроінтеграційних орієнтацій українців. Найбільший вплив на цю тенденцію спричиняє тривання військової, політичної та культурно-інформаційної агресії з боку Росії й обмеження в результаті цього суверенних територій України. Позитивні налаштування громадян нашої країни щодо вступу до НАТО не такі потужні, але також демонструють позитивну динаміку.

Необхідно відмітити також, що прагнення українців до зближення з євроспільнотою отримало якісно новий вимір. Воно більше не обмежується суто соціально-економічними чинниками, а має політико-правовий характер. Євроінтеграція приваблює українців, передусім, не стільки формальним вступом до ЄС, скільки можливостями впливти нарешті з «російського моря» та отримати твердий ґрунт під ногами у вигляді власної суверенної правої держави.

Розмірковуючи ж про сучасні відносини України та Росії, згадуються слова великого філософа Мішеля Монтеня: «Врятуй мене, Господи, від моїх друзів, а ворогів я сам подолаю». Дійсно, за наявності чітко визначеного ворожого налаштування з боку іншої держави, набагато легше було б будувати внутрішню та зовнішню політику щодо загрозливих впливів. Отримати ж у супротивники країну, що має з нами багатовікову спільну (хоча і неоднозначну) історію, мовну, ментальну та релігійну близькість, дуже важко та болісно для усього суспільства. Вихід із цієї складної ситуації є також складним та багатовимірним. Головне - раз і назавжди відійти від «емоційно-романтичної» моделі так званих «братерських» стосунків і перейти на раціональні рівноправні партнерські відносини. Росія, безумовно, не хоче бачити в Україні рівноправного суб'єкта, бо це не відповідає імперським інтересам її правлячої еліти, тому примусити її до цього може лише цільна, консолідована та послідовна політика українського суспільства за підтримки світової спільноти.

У таких умовах головним завданням української політичної еліти є формулювання та реалізація на практиці дієвих зовнішньополітичних стратегій, що забезпечать захист суверенітету України в інтеграційних процесах, проведення модернізації економічної сфери та підвищення соціальних стандартів життя громадян. Наша країна

повинна створити й реалізувати на практиці власну геополітичну стратегію, а не виступати лише складовою геополітики США, Європи та Росії.

Бібліографічний список:

1. Россия подорвала европейские принципы безопасности действиями в Крыму и на Донбассе. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://censor.net.ua/news/418474/rossiya_podorvala_evropeyiskie_printsipy_bezопасnosti_deystviyami_v_krymu_i_na_donbasse_mogerini
2. Липинський В. Повне зібрання творів, архів, студії. Т. 6. Кн. 1: Листи до братів-хліборобів: Про ідею і організацію українського монархізму. – К.: Філадельфія, 1995. – 471 с.
3. Розумний М. М. Виклики національного самовизначення : монографія / М. М. Розумний. – К. : НІСД, 2016. – 196 с.
4. Там само.
5. Геополітичні орієнтації населення і безпека України. За даними соціологів. Упорядник М.О. Шульга. — К.: ТОВ «Друкарня «Бізнесполіграф», 2009. — 80 с.
6. Розумний М. М. Виклики національного самовизначення : монографія / М. М. Розумний. – К. : НІСД, 2016. – 196 с.
7. Ідентичність громадян України в нових умовах: стан, тенденції та регіональні особливості // Центр Разумкова. – Національна безпека і оборона. – 2016. - № 3-4. – С. 13-16.
8. Геополітичні орієнтації громадян України: стаття і мінливі останніх років (лютий 2012- лютий 2015) // Київський міжнародний інститут соціології. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=507&page=33>

УДК 327.5 (73+540.1)

АМЕРИКАНО-ПАКИСТАНСЬКІ ВІДНОСИНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ (2000-2008 РР.)

Худолий А. О., д. політ. н., професор кафедри міжнародних відносин Національного університету «Острозька академія» (Україна)

Худолий А. О. Американо-пакистанські відносини на початку ХХІ століття (2000-2008 рр.).

Стаття присвячена аналізу зовнішньої політики Сполучених Штатів та Ісламської Республіки Пакистан в регіоні Південна Азія. Розглянуто особливості зовнішньополітичних кроків, здійснених двома країнами упродовж 2000-2008 рр. Описано міждержавні відносини між США, ІРП та його сусідами. Розглянуто етапи розвитку двосторонніх відносин. Висвітлено проблеми регіональної безпеки в світлі основних подій. Розглянуто пакистано-афганські відносини. Деталізовано здобутки та недоліки зовнішньополітичного курсу ІРП та США з урахуванням внутрішніх і зовнішніх чинників.

Ключові слова: регіональна політика, Південна Азія, зовнішня політика, Пакистан, США, Афганістан.

Худолий А.А. Американо-пакистанские отношения в начале ХХІ века (2000-2008 гг.).

Статья посвящена анализу внешней политики Соединенных Штатов и Исламской Республики Пакистан в регионе Южная Азия. Рассмотрены особенности внешнеполитических шагов, предпринятых двумя странами на протяжении 2000-2008 гг. Описаны межгосударственные отношения между США, ИРП и его соседями. Рассмотрены этапы развития двусторонних отношений. Освещены проблемы региональной безопасности в свете основных событий. Рассмотрены пакистано-афганские отношения. Детализированы достижения и недостатки внешнеполитического курса ИРП и США с учетом внутренних и внешних факторов.

Ключевые слова: региональная политика, Южная Азия, внешняя политика, Пакистан, США, Афганистан.

Khudoliy A. O. American and Pakistan Relationships At the Beginning of the 21st Century (2000-2008).

The article deals with analysis of foreign policy of the United States of America and Islamic Republic of Pakistan in the region of South Asia. Foreign policy steps, made by both countries during 2000-2008 are described. International relations between the USA, the IRP Pakistan and its neighbors are analyzed. Stages of relationships development are identified and described. Problems of regional security in the light of key events are highlighted. Pakistan and Afghanistan relationships are observed. Achievements and drawbacks of foreign policy course of the USA, the IRP along with inner and outer policy factors are analyzed in details.

Key words: regional policy, South Asia, foreign policy, Pakistan, the USA, Afghanistan.